

La Forratxo

Revista de Vilablareix Any V - Desembre 2003

Telefons d'interès

Ajuntament (Oficines Municipals)	972-40 50 01
Fax Oficines Municipals	972-23 87 64
Consultori Mèdic	972-40 55 33
Ambulàncies	972-41 00 10
Ludoteca	972-40 55 37
Piscina	972-40 55 36
Centre Cultural (Can Ballí)	972-40 55 38
Pavelló Poliesportiu	972-23 22 86
CEIP Madrenc	972-24 26 12
CAP de Salt	972-24 37 37
Atenció al Ciutadà	972-40 01 86
Mossos d'Esquadra	088
Bombers	085
TMG	972-24 50 12
Farmàcia	972-23 26 05
Rectoria (Mossèn)	608-43 58 96

Horaris de serveis

Oficina de Correus

De dilluns a divendres, de 2/4 de 2 a 2/4 de 3 i dissabtes de 9 a 10.

Oficines municipals

De dilluns a divendres, de 9 del matí a 2 de la tarda. Dimarts, de 4 a 8 de la tarda.

Serveis tècnics

Arquitecte Superior: Marta Soler. Tots els dies i a les hores d'oficina.

Recollida d'escombraries

Dilluns, dimarts, dijous i dissabtes.

Recollida de trastos vells

Primer dimarts de cada mes (cal trucar a l'Ajuntament).

Horaris del consultori mèdic

Serveis	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
Matí					
Medicina General	-	De 9'30 a 13 h	-	-	De 9'30 a 13 h
ATS. Infermeria	-	De 10 a 13 h	-	-	De 10 a 13 h
Extraccions	-	De 9 a 10 h (cita prèvia: Tel.972 40 55 33)	-	-	De 9 a 10 h (cita prèvia: Tel.972 40 55 33)
Pediatría	de 8'30 a 11h	-	de 8'30 a 11h	de 8'30 a 11h	-
Tarda					
Medicina General	De 15'30 a 19 h	-	De 16 a 19 h	De 15'30 a 19 h	-
ATS. Infermeria	De 16 a 19 h	-	De 16 a 19 h	De 16 a 19 h	-

Medicina General: Dr. Miquel Quesada (dimarts i dijous) - Dr. Rafel Ramos (dilluns dimecres i divendres) -ATS. Carme Jimenez. Cita prèvia, 972 40 55 33 / 972 24 37 37.

Pediatría: Dra. Ruiz-Cuevas - Infermera Sra. Rebollo. Cita prèvia, 972 40 55 33 / 972 24 37 37.

Pediatría altres pobles de l'Àrea Bàsica de Salut (ABS): Fornells, dimarts i divendres de 8'30 a 11 h. Bescanó, diàriament de 11'45 a 14 h.

Urgències: Dilluns, dimecres i dijous, de 9 a 13'30 h.: Consultori Fornells (Tel. 972 47 68 02). Resta d'hores: Consultori de Vilablareix o bé CAP de Salt (Tel. 972 24 37 37)

Assistentia i educador social: Divendres matí a l'ajuntament.

Horari Bus Línia 5- TMG

	De dilluns a divendres (feiners)	Dissabtes	Diumenges i festius
Sortida de Vilablareix	cada mitja hora a partir de 7'25, 7'55, ... fins 20'55	cada mitja hora a partir de 7'25, 7'55, ... fins 12'55 i a les 16'55	16'55
Arribada a Correus	a les 7'45, 8'15,... fins 21'15	a les 7'45, 8'15,... fins 13'45 i a les 17'15	17'15
Sortides:			
Germans Sàbat	7'15, 7'45,... fins 20'45	7'00, 7'30,... fins 13'30 i a les 16'30 i 21'30	16'30 i 21'30
Correus	7'22, 7'52,... fins 20'52	7'07, 7'37,... fins 13'37 i a les 16'37 i 21'37	16'37 i 21'37
Pl. Marquès de Camps	7'25, 7'55,... fins 20'55	7'10, 7'40,... fins 13'40 i a les 16'40 i 21'40	16'40 i 21'40
Plaça de Salt	7'35, 8'05,... fins 21'05	7'20, 7'50,... fins 13'50 i a les 16'50 i 21'50	16'50 i 21'50
Arribada a Vilablareix	7'38, 8'08,... fins 21'08	7'23, 7'53,... fins 13'53 i a les 16'53 i 21'53	16'53 i 21'53

Sumari

2	Serveis
3	Editorial
4	Informació municipal
8	Actualitat
13	Escola
14	Esports
17	A l'ombra del campanar
20	Ecologia
21	Cultura
23	Salut
26	El viatge
28	La sortida
30	Opinió
31	Programa

EDITA: AJUNTAMENT DE VILABLAREIX

CONSELL DE REDACCIÓ: J. Manel Pallàs, Ramon Ponsatí, Mossèn Josep Ramirez, Joan Ribot, Pere Vilà, Josep Argelés, Miquel Àngel Carballo i Josep Aurich

PORTADA: Els tres Reis de l'Orient a Vilablareix

DISSENY: Xavier Thibout

REDACCIÓ i INFOGRAFIA: JJ Comunicació

IMPRESSIÓ: Impremta Pagès, S.A.

DIPÒSIT LEGAL: GI-957/99

CORREU ELECTRÒNIC: vilablareix@ddgi.es

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Edito rial

Revista de Vilablareix Any V - Desembre 2003 -

ENRIC VILERT BUTCHOSA - ALCALDE

Arriben festes de Nadal i Cap d'any, i sense adonar-nos hem passat un any més; tan llarg que sembla en iniciar-lo i tan ràpid que passa si mirem enrere.

Aquestes són festes que es passen de molt diversa manera segons les circumstàncies i els moments personals de cadascú, per uns representen uns dies de descans de la feina, tot esperant l'inici d'un nou exercici, nous reptes i nous objectius. La mainada, de vacances, i els més petits amb els vers de Nadal ben après, donen vida a les llars i els carrers, il·lusionats fan les seves peticions al tió i als Reis Mags i aquesta innocència omple de goig a pares, avis i gent que els envolta. Per a altres, aquests són uns dies més tristos, plens de records i vivències. Per als comerciants i botiguers són dies esperats, ja que la societat de consum ens ha portat a comprar molt més del que necessitem, tots ho sabem, però ens n'adonem tard, normalment el mes de gener. El que sí és cert és que aquests dies a ningú deixen indiferent, sigui pel motiu que sigui.

Al meu entendre, aquestes són unes bones dates per reflexionar sobre els esdeveniments més significatius de l'any que acabem i per plantejar-se el futur més immediat.

Políticament, aquest 2003 ha estat un any molt mogut i interessant, primer les eleccions municipals del passat 25 de maig, amb el resultat que tots coneixem, i el 16 de novembre les eleccions al Parlament de Catalunya ens han portat a configurar un nou mapa polític al nostre país, les majories absolutes i el bipartidisme s'han acabat, posant fi a una llarga etapa en què molts joves i no tan joves viurem per primera vegada un canvi en la Presidència de la Generalitat de Catalunya, resultat d'unes eleccions democràtiques.

A nivell estatal i internacional hem de lamentar que, malgrat que milions de persones d'arreu del món hem sortit al carrer a dir no a la guerra, alguns polítics no han volgut escoltat aquest crit i moguts per no sé quins interessos han encetat un nou conflicte armat que està costant la vida a milers de persones innocents.

A nivell municipal també hem tancat un període de quatre anys en què s'han fet, amb més o menys encert, moltes coses noves, s'han dedicat moltes hores i s'ha treballat de valent per tenir un projecte de futur.

Ara comença una nova etapa, hem crescut en regidors; fruit de l'increment de població que ha experimentat Vilablareix hem passat de 9 a 11 i això vol dir més gent, tant al govern com a l'oposició, disposada a treballar pel bé comú del nostre poble, nous projectes, nous reptes de futur, vindran canvis importants i es generaran noves necessitats al llarg dels propers anys, per això volem començar l'any 2004 amb il·lusió, tenim ganes de treballar, i esperem tenir la capacitat, les idees i l'encert suficients per fer possible una millor qualitat de vida de tots els veïns i veïnes.

És per això que, fent una reflexió del que ha estat aquest any i mirant el futur amb optimisme, en nom propi, de l'equip de govern i de tots els regidors de l'Ajuntament, us desitjo a tots molt Bones Festes!

Resum dels plens i comissions de govern celebrats entre octubre i desembre de 2003

Plens

Sessió extraordinària del 21 d'octubre

- S'aprova la composició de les tres Meses electorals, per a les eleccions al Parlament de Catalunya del 16 de novembre de 2003.

Sessió extraordinària del 28 d'octubre

- S'acorda amb els vots en contra del PSC:
Aprovar inicialment l'expedient de crèdit extraordinari núm. 2/03
Habilitació de crèdits (despeses), arranament camí de la Madrana: 30.000.- euros.
Anul·lació de crèdits (despeses), Sant Roc: 30.000 euros.
Aprovar inicialment la memòria valorada titulada "Construcció llar d'infants", redactada per l'arquitecte municipal Marta Soler i Fitó, per import de 447.511,831 euros.
- S'acorda amb l'abstenció del PSC:
Aprovar inicialment el projecte titulat "Millora de les infraestructures del casc urbà de Vilablareix", redactat per l'enginyer d'OP Antonio Benito Fernández, per import de 678.888,32 euros.
- S'acorda per unanimitat:
Aprovar inicialment la "Memòria estimativa per al projecte d'ampliació i reforç del ferm del camí dels Carlins (Salt-Bescanó-Vilablareix)", redactada per l'enginyer industrial Àlex Barceló Llauger, per import de 337.036,31 euros, que s'ha d'executar conjuntament amb els municipis abans citats.
Sol·licitar al Departament de Governació i Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya la inclusió dels següents projectes, i amb la prioritat que s'especifica en cada cas, en la convocatòria del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya, quadrienni 2004-2007.
- Amb prioritat 1, la inclusió del projecte "Millora de les infraestructures dels casc urbà de Vilablareix", fent constar els extrems següents:
Es demana la inclusió d'aquest projecte bàsi-

cament per l'interès públic que té al municipi una obra d'aquestes característiques, que procedeix a soterrar els serveis generals, així com a substituir la xarxa de subministrament d'aigua potable. La urgència es justifica perquè permetrà augmentar i millorar els serveis generals (aigua potable, gas ciutat, telèfons, baixa tensió i enllumenat públic).

- Amb prioritat 2, la inclusió de l'obra "Construcció de llar d'infants".
- Amb prioritat 3, la inclusió del projecte "Memòria estimativa per al projecte d'ampliació i reforç del ferm del camí del Carlins (Salt-Bescanó-Vilablareix)". Se sol·licita la inclusió de l'obra, donat que és un projecte supramunicipal a executar conjuntament amb els municipis veïns Salt i Bescanó.

Aprovar el resum numèric municipal del fitxer padronal de l'INE tramés al Consell d'Empadronament resultat de la revisió anual del Padró municipal a 1 de gener de 2003.

Variacions del nombre d'habitants:

Homes	1.054
Dones	1.045
Total població.....	2.099

Aprovar la resolució de les al·legacions i suggeriments presentats a l'avanç de modificació puntual de les NNSS del Sector Can Pere Màrtir i El Perelló, d'acord amb l'article 125 del Reglament de planejament urbanístic aprovat per Reial Decret 2159/1978 de 23 de juny.

Aprovar inicialment la modificació puntual de les Normes Subsidiàries de Planejament del municipi als sectors de sòl urbanitzable El Perelló i Can Pere Màrtir.

- S'acorda amb els vots en contra de CiU:
Aprovar el redactat del conveni urbanístic entre l'Ajuntament de Vilablareix i Jacint Marqués Reig i Teresa Palomeras Bosch i Miquel Bartomeu Pérez i Antònia Martínez Martínez, signat en data 23 d'octubre de 2003.
Aprovar inicialment la modificació puntual de les Normes Subsidiàries de Planejament del municipi al carrer de la Farigola.
- S'acorda amb l'abstenció del regidor Josep Simón:
Aprovar inicialment la modificació puntual de

Resum dels plens i comissions de govern celebrats entre octubre i desembre de 2003

les Normes Subsidiàries de Planejament del municipi a l'àrea sud del sòl urbà "Marroc-GI-533".

- S'acorda per unanimitat:

Aprovar inicialment la modificació puntual de les Normes Subsidiàries de Planejament del sòl urbà del nucli Perelló, obertura nou carrer "Ponent-2".

Comissions de govern

Sessió del 21 d'octubre

S'acorda aprovar:

- La relació de factures i despeses que sumen la quantitat de 31.658,83 euros.

Sessió del 19 de novembre

S'acorda aprovar:

- La relació de factures i despeses que sumen la quantitat de 38.424,22 euros.

Sessió del 3 de desembre

S'acorda aprovar:

- La relació de factures i despeses que sumen la quantitat de 85.756,65 euros.

Excavacions a la Torratxa

ENRIC VILERT - ALCALDE

En el pressupost d'aquest 2003 hi figurava una partida de 18.000 € que, juntament amb una subvenció de la Diputació de Girona, es destinarà a la recuperació del monument funerari que dona nom a aquesta revista "la Torratxa", també anomenada "Torre dels Moros".

Doncs bé, durant aquest any 2003 s'ha encarregat el projecte tècnic, que ha elaborat l'arquitecte

Frigola en col·laboració amb arqueòlegs de la Universitat de Girona; projecte que es va presentar a la Comissió de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya per tal de què hi donés el vistiplau. La Comissió va resoldre que abans d'iniciar la seva restauració s'havien de fer noves excavacions a l'interior i exterior del monument així com una anàlisi del material de construcció (morter de calç).

Aquests treballs, que han fet un equip de la UdG en aquests últims mesos, han consistit en fer unes cates al voltant de la Torratxa, la qual cosa ha permès assegurar que el forat que hi ha en la cara sud era l'entrada al monument, actualment s'hi pot veure la llinda de pedra. A l'interior, una vegada estreta la terra s'ha trobat el paviment original, fet també de morter de calç, que forma un sol cos amb les parets laterals.

Al'exterior, en el costat est, s'ha descobert una tomba. Ara caldrà fer noves excavacions per esbrinar quantes n'hi ha i quin interès arqueològic poden tenir.

Pel que fa a l'anàlisi del morter, s'han pres mostres i el resultat servirà per determinar amb quin tipus de material s'ha de restaurar.

Aquests són els treballs realitzats en aquest emblemàtic monument, testimoni des de fa quasi 2.000 anys de la història de Vilablareix.

Els impostos i taxes municipals del 2004

DAVID MASCORT I SUBIRANAS - REGIDOR D'HISENDA

Com molts/es ja sabreu, en el darrer ple del mes de novembre vam aprovar les ordenances fiscals per al proper any 2004, és a dir, els impostos i taxes que els veïns i veïnes paguem pels serveis que ens ofereix l'Ajuntament. Com haureu pogut veure en els diaris d'aquests dies, tots els municipis han estat retocant, en major o menor mesura, aquests impostos i taxes i això no ha estat una casualitat. S'han donat diferents circumstàncies d'ordre polític superior i d'altres d'àmbit comarcal que ens afecten directament i que han provocat aquesta pujada generalitzada. Nosaltres, evidentment, no en podríem quedar al marge si volíem mantenir el mateix nivell de serveis que estem donant a tots els veïns i veïnes del poble.

Desque estem al govern d'aquest Ajuntament haureu pogut observar l'increment de serveis que aquest us ofereix i això, evidentment, ha fet augmentar les despeses ordinàries que ha d'assumir. Nosaltres no hem augmentat els impostos durant aquests quatre anys i creiem que ara ja era hora de fer-ho. Per altra banda, i com és conegut per tothom, aquest any 2003 el govern del PP ha suprimit l'Impost d'Activitats Econòmiques (és molt fàcil suprimir un impost que no recaptés tu i que, per tant, no et comportarà cap descens dels teus ingressos i és una operació que, alhora, et dona molta publicitat) per a totes aquelles empreses que no arribin a facturar un milió d'euros anuals. Això ha comportat un descens en els ingressos d'uns 72.000 euros aproximadament que, ha dit el Govern del PP, ens compensaran aquest inici del 2004

El cànon europeu i l'increment del preu a l'abocador de Solius fan augmentar la taxa d'escombraries.

(no ens ho acabem de creure, ja que ara ens han enviat un avanç d'aquesta compensació i ha estat de 6.700 euros).

Hem cregut, doncs, convenient augmentar l'Impost sobre els Béns Immobles en un 0,1% (i tot sigui dit, adaptar-lo als tipus que regeixen en la majoria de municipis del nostre entorn i similars al nostre).

Una altra circumstància important per a la comarca ha estat la pujada de les taxes de recollida d'escombraries a tots els municipis. Això ha estat provocat per dos fets que s'han produït a l'hora i que han estat, per una banda, l'augment del preu d'entrada de les tones que portem a l'abocador de Solius i per l'altra la introducció d'un cànon per part de la Unió Europea (UE) sobre aquestes mateixes tones. L'explicació és la següent: Les escombraries que es recullen al nostre municipi es porten totes a l'abocador de Solius i això comporta que, a part del cost de la recollida, s'havien de pagar 22,04 euros per cada tona que s'hi portava fins ara. Si comptem que cada mes hi portem unes 100 tones (1.200 tones/any, per tant), això suposarà per a aquest any 2003 (falta el desembre, però la mitjana és

la mateixa) uns 26.500 euros.

Des d'aquest any 2004, el Consorci que gestiona l'abocador de Solius ha decidit que la quota a pagar per cada tona serà de 30 euros i, a més, s'hi afegeix per primer any el cànon de 10 euros per tona establert per la UE per a qualsevol deixalla que es porti a un abocador. Aquesta és una mesura que intenta conscienciar la ciutadania dels avantatges que comporta reciclar tant com es pugui qualsevol deixalla domèstica i, en particular i a partir d'ara la fracció orgànica de les deixalles.

Això suposarà per al pressupost del nostre municipi (suposant que es mantingui la mitjana de tones que hi portem) passar dels 26.500 euros/any a un cost de 1.200 tones per 40 euros/tona, o sigui, uns 48.000 euros/any.

Val a dir també que el que pagàvem fins ara era força reduït i és per tot això que veureu que s'ha incrementat considerablement la taxa que pagarem aquest proper 2004, que ha passat dels 70 euros/any als 100 euros/any.

Esperem que aquest article hagi estat aclaridor i estem, com sempre, a la vostra disposició per resoldre qualsevol dubte que tingueu.

Banc de recursos

PERE VILÀ I GUANTER - REGIDOR DE SANITAT I BENESTAR SOCIAL

Un dels objectius d'aquest equip de govern, a través de la seva Àrea de Sanitat i Benestar Social, és posar en marxa el servei que anomenem **Banc de recursos**.

Aquest servei consisteix en què tots aquells veïns/es que en un moment donat, per un o altre motiu, han hagut d'adquirir material sanitari/ortopèdic, que ara ja no fan servir, el deixin en dipòsit a l'Ajuntament, a fi que aquest el posi a disposició de qualsevol persona del poble que el necessiti, ja sigui per malaltia o accident.

Estem parlant, per exemple, d'una cadira de rodes, unes croses, una faixa ortopèdica, etc.

El procediment per començar-ho serà el següent:

- Full informatiu a totes les cases.

- Lloc de recollida: Ajuntament (hores d'oficina).

- Dins el primer trimestre es farà inventari de tot el material recollit.

- Nota informativa per a tothom, del contingut de l'inventari.

A partir d'aquest moment, qualsevol persona que hi estigui interessada podrà fer la petició al' Ajuntament que, si el té disponible, el facilitarà pel temps que la situació ho requereixi (s'entregarà un comprovant on s'annotarà la data d'inici de la cessió). Entenem que una de les millors maneres de fer poble és la d'ésser solidaris entre nosaltres mateixos, i aquesta experiència en pot ser un bon exemple.

Eleccions al Parlament de Catalunya

Les eleccions al Parlament de Catalunya del passat 16 de novembre van tenir el següent resultat:

	CENS	VOTS	ABSTENCIÓ	NULS	BLANC
Catalunya	5.307.837	3.319.276	37'46%	8.793	30.212
Girona	470.433	305.564	34'05%	1.168	2.546
Vilablareix	1.704	1.225	28'11%	1	8

	VILABLAREIX		GIRONA		CATALUNYA	
CiU	441	36'00%	118.286	38'58%	1.018.115	30'84%
PSC-CpC	262	21'39%	71.975	23'55%	1.026.030	31'09%
ERC	368	30'04%	66.827	21'87%	542.045	16'42%
PP	66	5'39%	24.487	8'01%	390.650	11'83%
ICV-EA	56	4'57%	16.218	5'31%	240.358	7'28%
Altres	23	1'88%	4.454	1,59%	44.240	1'34%

Escons

	GIRONA		CATALUNYA	
	1999	2003	1999	2003
CiU	9	7	56	46
PSC-CpC	4	4	50	42
ERC	2	4	12	23
PP	1	1	12	15
ICV-EA	1	1	5	9

Festa de Sant Menna 2003

Torrant i fent cua per a les castanyes.

Enguany la Festa de Sant Menna s'ha celebrat el cap de setmana anterior al dimarts 11 de novembre, diada del sant patró.

El divendres 7, al vespre, a la sala polivalent del pavelló poliesportiu, la Llar de Jubilats, juntament amb jovent del poble, va repetir l'espectacle estrenat el 4 de juliol "La nostra generació", amb molta assistència

de públic. Com l'altra vegada, va ésser entretingut i la directora, M. Àngels Vilalta, hi va introduir alguna modificació. Cal destacar la interpretació de la Fina Planas, en el paper de dona de neteja, i la de tots els participants.

El dissabte, com cada vegada que ve al nostre poble, en Jordi Tonnietti va fer passar una bona tarda no solament

als nens i nenes, sinó també als pares i mares. A continuació, a l'aparcament del pavelló, la tradicional castanyada. Els 50 quilos de provisions van anar justets, però tothom va poder provar les castanyes que ens havia torrat en Jordi Carrera i el integrants del JAV.

El diumenge, la pluja va deslluir la vetllada. La cobla *Foment de la Sardana* va acom-

...i després de les sardanes, el pica-pica.

Imitant en Tomeu Penya.

panyar l'ofici solemne que es va celebrar en honor del sant. Les sardanes es van poder ballar en el pavelló, on també es va fer el pica-pica.

A la tarda, el conjunt *Kirtana*, amb una bona selecció de música, va fer passar una bona estona als assistents. A la mitja part es va fer un petit homenatge al pilot de trial del poble Dani Oliveres, per haver quedat campió estatal de trial en la categoria Júnior i sots-campió d'Europa. L'alcalde, Enric Vilert, juntament amb el regidor d'Esports, J. Manel Pallàs, li van fer donació d'una placa.

Animació infantil amb Jordi Tonietti.

Un moment de l'actuació dels petits.

La Fina Planas en el paper de dona de la neteja.

El pilot de trial Dani Oliveras, campió d'Espanya júnior.

El nostre Pessebre vivent

En arribar aquestes dates tan assenyalades, ja pensem en les festes de Nadal i tot el que això comporta: banquets, regals, celebracions,... i pessebres.

Enguany celebrem el XXIXè Pessebre vivent de Vilablareix. Això només vol dir que si ens remuntem cap a l'any 1974 trobarem els inicis d'aquest Pessebre vivent tan tradicional a casa nostra, ja que cap a l'any 1974, un grup de joves i no tan joves esperonats i dirigits per la Paquita Xarles i amb la col·laboració de mossèn Josep Buch varen crear, idear i realitzar aquell primer Pessebre amb moltíssima il·lusió i empena, comptant amb la complicitat de la Parròquia i de l'Ajuntament, però amb pocs recursos: quatre canyes, cinc brucs i uns quants trossos de roba per als figurants.

L'any següent es va afegir al Pessebre l'arribada de ses majestats els Reis Mags d'Orient, que arribaven a peu pel camí de can Jordà fins a l'esplanada de davant l'església de Sant Menna, però de seguida es va substituir la caminada dels Reis per un tractor que arrossegava un engalanat remolc, fent la seva arribada a la porta de la mateixa església.

Els primers anys el Pessebre s'instal·lava a davant de l'església, fins que per culpa d'una bretolada es va decidir traslladar-lo al darrere del temple per tal de tenir els elements decoratius i tot el muntatge del pessebre una mica més resguardats i protegits dels perills aliens.

Durant tot un seguit d'anys el nostre Pessebre s'anava arrelant i consolidant amb tot un seguit de trets característics, anàvem creixent i quan calia afegir una escena s'empalmava un tros de

fil i ja teníem llum en el quadre nou; malgrat tota aquesta mena d'improvisació i provisionalitat cada any tot anava funcionant prou bé. La cavalcada dels Reis també creixia i s'afegien elements a l'arribada de ses majestats, els anys passaven i es va decidir de continuar amb la ubicació habitual del Pessebre vivent però es va modificar la cavalcada dels Reis, que es va fer arribar alternativament un any a la plaça de l'Ajuntament i un altre any a l'església. Cap a l'any 1992, l'Ajuntament de Vilablareix va gaudir de

l'excel·lent ocasió de poder adquirir els vehicles reials, així com una gran quantitat de vestuari per als figurants procedent de la reforma estructural de la cavalcada dels reis de Girona capital. Amb aquesta incorporació, vàrem aconseguir tenir una cavalcada de Reis molt lluïda pel que era Vilablareix en aquells moments, aconseguint que cada dia més gent de fora s'acostés al nostre poble per rebre als Reis Mags de l'Orient. Des d'aquesta adquisició de vehicles, els Reis sempre varen arribar al poble

de Vilablareix pel camí del Mas Creus fent una cercavila per tot el casc urbà que s'acaba a la plaça Perelló, just davant de l'Ajuntament, un bon lloc per recollir les cartes i tenir un contacte més proper amb la mainada del poble.

En el transcurs de l'any 1997 es va produir un canvi que podia haver tingut unes conseqüències nefastes, mossèn Josep Buch va ésser traspassat a una altra parròquia juntament amb la Paquita, que fins aleshores eren els caps organitzadors-promotors. Això provocà que aquell grup de nens i nenes, que ja no eren ni tant nens ni tant nenes, amb tot un seguit de noves incorporacions agafessin les regnes amb valor i il·lusió per poder continuar i intentar millorar aquella bonica tradició de fer el Pessebre vivent i de preparar l'arribada de ses majestats els Reis Mags d'Orient al nostre poble. Aquell grup de gent funcionava de manera totalment democràtica, tots deien i feien la seva aportació, millorant cada any el que s'havia fet l'any anterior, demanant col·laboració a fi d'aconseguir una major quantitat de figurants edició rere edició, lluitant i buscant obtenir més recursos dels que es disposaven.

Deixant enrere el passat, en l'actualitat continuem fent un Pessebre vivent prou brillant i gran a l'entorn de l'església i estem lluitant amb els nostres propis i pobres mitjans per tal d'aconseguir en un curt termini de temps uns nous vehicles reials més adequats als temps que vivim, a fi de poder oferir als nens i nenes que vinguin a rebre els Reis Mags d'Orient a Vilablareix un més lluit i màgic esdeveniment. Nosaltres hi posem tota la il·lusió i l'esforç necessaris perquè això tiri endavant, només ens atrevim a demanar més implicació del nostres conciutadans. Animeu-vos i veniu a participar en aquest nostre Pessebre vivent de Vilablareix.

QUEDEU TOTS CONVIDATS!

Àngels Gonyalons, Ramon Madaula i Àlex Casanovas.

Al teatre a Barcelona

JAUME VILALTA

Al final vam ser 26 els que vàrem poder gaudir de la interessant tragicomèdia dirigida per Tamzin Townsend "Acosta't".

El dissabte 25 d'octubre, just quan enfilàvem les fires de la nostra ciutat veïna, el nostre Ajuntament ens proposava una sortida tranquil·la, a la tarda, per anar al teatre a Barcelona, a veure una autèntica obra, digna de la més reeixida programació de qualsevol temporada alta. No vam ser molts els que vàrem decidir aprofitar l'ocasió, però quasi tots els que érem, ho vam passar d'allò més bé.

L'Àngels Gonyalons va estar captivadora en el paper d'una irònica i desencantada fotògrafa; la interpretació de l'Anna Ycobalzeta va ser "espatarrant" fent de jove "stripper" descarada; l'Àlex Casanovas donant vida a un escriptor romàntic i poca-vergonya va estar notable i, finalment, hi va haver una superba actuació de Ramon Madaula interpretant un estereotipat personatge de la nostra societat. Tots plegats vam pujar a la muntanya russa i ens vam deixar portar per tot aquest cúmulo de vivències, situacions, relacions, mentides, emocions... Al final vam sortir contents d'haver pogut assistir a aquesta comèdia àcida sobre les relacions sentimentals i comportaments entre homes i dones.

Ludoteca les Orenetes

EVA ESCUÍN I MÒNICA GARCIA - PEDAGOGA I TREBALLADORA SOCIAL

Des d'aquestes ratlles volem continuar la secció que vàrem començar ja fa un temps endarrere on explicàvem la gran quantitat de jocs que existeixen: d'enginy, d'interior, d'exterior, d'altres cultures, etc. El joc ha tingut una gran rellevància en totes les cultures, ja que és l'activitat més important de les persones des que som petits.

El joc que tot seguit us explicarem és africà:

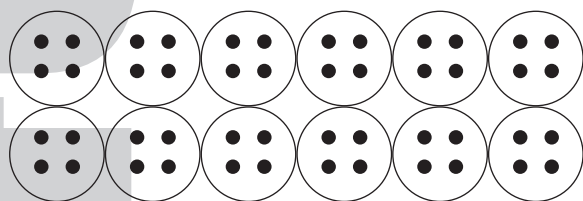
Wari

També anomenat mancala, aualé, oware... és una variant del joc de mancala que es juga a la zona del golf de Guinea i sobretot a Ghana. Amb aquest joc es treballen capacitats intel·lectuals com la memòria, el càlcul, l'estratègia i la tàctica.

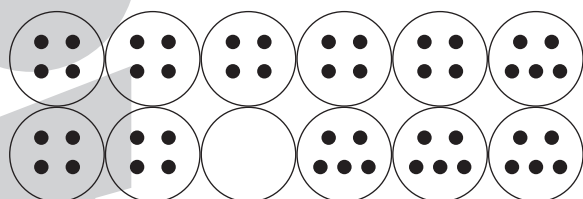
En aquest joc de taula hi ha un tauler per cada dues persones. El tauler consta de 2 camps, el propi i el contrari, on hi ha 12 forats, 6 per cada camp. Les peces són 48 llavors que s'han de sembrar (moure) i recollir.

INSTRUCCIONS:

1. Els jugadors se situen a cada costat del taulell i posen 4 llavors (fitxes) en cada forat del seu camp (la seva fila).

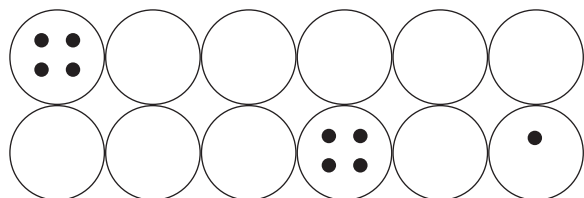
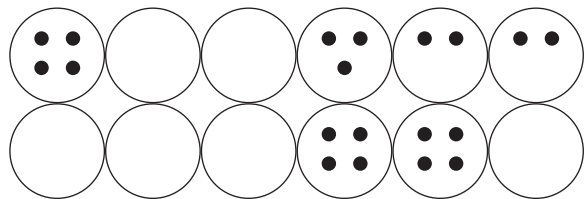
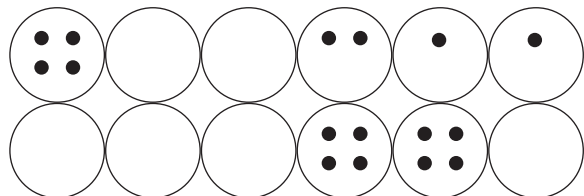
2. Per torns, cada jugador agafa les llavors d'un dels forats del seu camp i les sembla, una a cada forat, en el sentit contrari de les agulles del rellotge.

3. Si l'última llavor ha caigut dins d'un forat del jugador contrari, on a dins hi ha 2 o 3 llavors,

el jugador recull les llavors, és a dir, les guarda. Si el forat anterior també té 2 o 3 llavors, el jugador se les guarda (les recull) i així fins que trobem un forat que no compleix les condicions de 2 o 3 llavors.

4. Quan tots el forats del camp contrari són buits, tenim l'obligació (si podem) de sembrar de manera que hi deixem alguna llavor.
5. Quan un jugador no pot tirar, cadascú es queda les llavors del seu camp i s'acaba la partida.
6. Guanya el jugador que aconsegueix tenir més llavors.

Adscripció de mestres als cursos i especialitats

MESTRES TUTORES I DE SUPORT A EDUCACIÓ INFANTIL

- P3..... Mercè Clara
- P4..... Àngela Resplandis
- P5..... Maria Coll
- **Support** Dolors Carandell - Mònica Roig

MESTRES TUTORES A EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Cicle inicial

- 1r Neus Pérez
- 2n Marian Parnau

Cicle mitjà

- 3r Roser Blanch
- 4t Àngela Murgadella

Cicle superior

- 5è Rosa M. Via
- 6è Rosa Güell

MESTRES ESPECIALISTES

- **Llengua anglesa:** M. Àngels Murgadella
- **Educació física:** Roser Blanch
- **Educació musical:** Rosa Güell
- **Educació especial:** Rosa Pujol
- **Religió:** Concepció Nonell
- **Coordinadora Primària:** Roser Blanch
- **Coordinadora Infantil:** Dolores Carandell
- **Responsable biblioteca:** Marian Parnau

CONSELL ESCOLAR

Presidenta: Engràcia Juhera

Cap d'estudis: Maria Coll

Secretària: Rosa M. Via

Representant ajuntament: J. Manel Pallàs

Representants mestres: Dolores Carandell
- Mercè Clara - Àngela Resplandis - Marian Parnau - Rosa Pujol - Rosa Güell

Representant AMPA: Jordi Carrera

Representants pares: Imma Casas - Dolores Colomer - Cayetano Pérez - Carme Reixach - M. Àngel Carballo - Xavier Pérez

Representant personal no docent: Eva Escufí

Descoberta de la riera Marroc

ALUMNES DE 5È DE L'ESCOLA MADRENC

Un dia de novembre els nens i nenes de Cicle Superior de l'escola Madrenc de Vilablareix vam anar d'excursió a la riera Marroc.

Un monitor, que es deia Oriol, i les professores, ens van ajudar a descobrir i aprendre coses sobre la riera, els animals i les plantes que hi ha en aquest espai de la natura.

En arribar al riu, sota el pont de l'autopista, vam observar que l'aigua estava bruta i contaminada. Era molt desagradable. No hi havia cap animal. Una capa d'algues negres tapava el llit de la riera. En canvi, el riu als afores del poble presentava un aspecte molt diferent, era molt més net.

Després d'una curta caminada, vam muntar un campament en una esplanada de plataners.

Uns plàstics van impedir mullar-nos.

Poc després d'omplir l'estómac, descansar i jugar, va començar el treball de descoberta i investigació. Per grups, vam buscar les plantes i arbres que viuen en aquest lloc. L'arç blanc, l'om, l'avellaner, el plàtan, la rubínia el freixe, l'auró blanc, la falguera, la sarriassa, el sanguinyol, l'esbarzer i l'ortiga són algunes de les plantes que hi viuen. Com que viuen al costat del riu i tenen molta aigua, la vegetació és abundant, els arbres són de fulla caduca i les fulles molt grosses.

Altres coses que vam descobrir van ser unes petjades de porc senglar i gossos. A l'aigua hi vam veure cucs. També vam escoltar el cant del pit-roig. També hi ha altres animals que viuen als voltants com són el napbuf, el tritó, la salamandra, el visó americà, el teixó i el gripau, tot i que no els vam poder observar.

Durant una estona vam seguir el curs de la riera, pel mateix lloc per on passen els animals per anar d'un lloc a l'altre, trobar aliment i lloc on viure i amagar-se.

Hem après que cal cuidar i respectar la riera evitant que es contami i sigui un abocador de deixalles. Cal guardar aquest espai natural perquè hi viuen animals i plantes i no hem de destruir el seu ecosistema.

Vam aprendre moltes coses i també ens ho vam passar molt divertit. Va ser una sortida fantàstica!

Equips de bàsquet de l'Associació Esportiva Vilablareix

Sènior Masculí. Territorial Grup 1

EQUIPS PARTICIPANTS:

- Rentigós Palau Sacosta
- CAF Platja d'Aro
- CB Besalú "Can Quei"
- Vilanova de Palafolls
- El Xerrac
- CB Blanes - Cargols
- CB Palafolls
- CB Amer - Hipra
- CB Llagostera
- CB Calella "B" - Veterans
- CB Blanes "C" - Infoselva
- CB Santa Susanna
- CB Sant Esteve de Palautordera
- BC Torroella
- UA Tossa - Rest. Sa Riera

JUGADORS: Àngel Menor, Miguel Àngel Padilla, Albert Martínez, Albert González, Carlos Alberto Silveira, Eduard Pallàs, Guillem Puell, Anton Las Heras, Josep Pijoan, Alberto Nicolás, Quim Andreu, Lluís Baena i Dani Bartomeu.

ENTRENADOR: Jordi Pla

PARTITS: Es disputen els dissabtes a partir de les 6 de la tarda.

Sènior Femení. Tercera Catalana Grup I

EQUIPS PARTICIPANTS:

- CB Banyoles "B"
- CB Olot "B"
- CB Farners
- AEB Malgrat 2000 "B"
- CB Verges
- Multiòptiques - Ceset de Sta. Eugènia
- Bàsquet Porqueres "A"
- Combis Palau Sacosta
- BC Palafrugell
- CB Quart "B"
- ACE Fornells Masterfrio "A"
- CB Sant Hilari "A"
- BC Maçanet "B"

Equip sènior femení.

JUGADORES: Esther Vidal, Anna Frigola, M. Jesús Garcia, Judit Galí, Gemma Remus, Raquel Frigola, Vanesa Velasco, Elena Teixidor, Núria Grabalosa, Núria Canet, Pili Pérez.

ENTRENADORA: Xana Solé

Aleví Mixt. Consell Gironès - intercomarcal

EQUIPS PARTICIPANTS:

- Vilagran de Salt
- Annexa de Girona
- L'Entorn de Girona
- Vedruna de Palamós
- CEIP Verd de Girona
- Santa Eugènia
- Ruiz Giménez de Palamós

JUGADORS: Martí Carrera, Xavier Ferrer, Adrià Garcia, Xavier Garcia, Marc Moratalla, Joan Albert Garcia, Adrià Serrano, Aniol López, Rubén Alcazar, Oriol Verdaguer i Marc Omar Chryaa.

ENTRENADOR: Dani Bartomeu

Equip sènior masculí.

Tennis taula

SECCIÓ DE TENNIS TAULA DE L'ASSOCIACIÓ ESPORTIVA VILABLAREIX

El passat mes de setembre va iniciar el seu funcionament l'Escola de tennis taula de l'Associació Esportiva Vilablareix. La intenció de l'escola és formar nens i nenes, no sols en la vessant esportiva, sinó també en les relacions humanes i en la convivència.

El tennis taula és un esport on es desenvolupen el reflexos, la capacitat de concentració i l'organització personal. Volem remarcar els progressos d'aquests aprenents, tant en els coneixements tècnics com pràctics.

L'ensenyament l'imparteix la professora Natalia Konovalova i és ajudada pel nostre incombustible Manel Navarro. Malgrat el poc temps de funcionament de l'escola, el nivell adquirit pels alumnes ens ha permès participar en diversos tornejos, així com a la lliga provincial.

En el torneig "Horitzó 2003" s'ha participat en les categories benjamí i aleví. Guillem Soy i Ferran Caon van quedar molt ben classificats en la seva categoria, així mateix, en les categories infantil-juvenil hi van participar Víctor Rodríguez, Cristina

Vila i Neus Rodríguez, essent la seva actuació molt satisfactòria.

És la nostra intenció, en un futur molt pròxim, fer debutar més joves valors: l'Albert Romero, en Nil Basora, l'Eduard Feliu, la Xènia Carbó, l'Alèxia Carbó i la Ruth Ciurana, ja que duen una trajectòria molt positiva i van adquirint els coneixements necessaris de manera satisfactòria.

Els jugadors que estan participant en el torneig "Horitzó 2003" competeixen al mateix temps en la lliga provincial que s'organitza cada temporada. Volem destacar que, en el debut de l'equip infantil-juvenil, a la lliga provincial, es va guanyar al CTT Vilamalla per 3-2. També cal destacar la participació dels dos equips de veterans, que estan obtenint bon resultats i es troben capdavanters de la classificació, disputant el títol.

La Secció de tennis taula vol agrair el suport de l'Ajuntament del nostre poble, que ens motiva dia a dia a crear nous valors que, en un futur no molt llunyà, puguin competir no solament a nivell territorial, sinó també a nivell català i estatal.

Grup de jugadors i jugadores de tennis taula.

El voleibol de Vilablareix

L'equip sènior femení de voleibol de l'Associació Esportiva Vilablareix disputa aquesta temporada el Campionat territorial sènior femení sèrie B. Els equips que juguen al seu grup a la primera fase són:

- Penya Espanyolista Premià de Mar
- CV L'Ametlla
- CV Rius
- CV Vidreres
- CV Granollers "©"

Els partits que juga com a local, és a dir, a la nostra pista, es duen a terme els dissabtes a partir de les 6 de la tarda.

L'equip de la temporada 2003-2004 està integrat per les següents jugadores: Anna Torrent, Carmen Lobato, Cristina Motjé, Laura Gracia, Maria Divi, Maria Ventura, Jorgina Vila, Susanna Riuró, Clara Valentí i Núria Linde.

Per la seva part, l'equip sènior masculí participa aquesta temporada en el Campionat de Catalunya de 2a Divisió. Els equips que disputen la primera fase en el seu grup són:

- CV Andorra "B"
- CV Sant Boi Júnior
- CV Tarragona
- Volei 6 Manresa
- ASFE Sant Fruitós
- CV Valle Hebron "B"
- CV Vilassar de Mar
- CV Cornellà
- CV Aro
- CV Martorell "A"
- CV Granollers "A"

Els partits que l'equip juga a casa es porten a terme els dissabtes a partir de les 8 del vespre.

Formen la plantilla de la temporada en curs els jugadors següents: Víctor Linde, Carles Cabarrocas, Javier Lobato, Edgar Martín, Sergi Palahí, Narcís Godoy, Roberto Algueta, Manel López, Miguel, Benet Tura, Adrià i Aleix Masferrer.

Una bona temporada

DANI OLIVERAS - PILOT DE TRIAL

Aquest any estic content perquè m'ha anat bé. He guanyat el Campionat d'Espanya júnior, he quedat subcampió d'Europa de la Copa de Joves 250, i també subcampió de Catalunya, ja que he faltat a dues curses perquè coincideixen amb l'europeu.

Aquesta temporada també ha estat la primera en què he sigut pilot de l'equip nacional, i estic molt content perquè m'han ajudat molt i m'han portat a seguir les proves del mundial, perquè veies més o menys com són, per tal de participar-hi la temporada que ve.

La temporada vinent faré el Mundial Júnior, el Campionat d'Europa absolut i el Campionat d'Espanya absolut. I espero destacar bastant a les carreres. A part de tot això, també estudio un cicle formatiu de grau mitjà de Mecànica i intento compaginar-ho, tot i que em costa força.

També, per descomptat, vull expressar el meu agraïment a tots els espònsors que m'ajuden, inclòs l'Ajuntament de Vilablareix, que espero que em continuï ajudant. Moltes gràcies per tot i Bones Festes.

Tot recordant...

MN. JOSEP RAMÍREZ I CARLES, RECTOR

Sant Roc, encara

Des de la crònica apareguda en el darrer número de La Torratxa fins al dia d'avui, la nostra bella ermita ha tornat a ser escenari de diverses activitats, com ara la celebració d'una missa amb motiu del 50è aniversari de casament dels bons amics en Xavier i la Maria Rosa. En efecte, els "nuvis", acomboiats per la seva família, volgueren agrair al Senyor aquest gratat d'anys viscuts en la fidelitat i l'amor i la força rebuda de dalt per afrontar, tots dos junts, tantes hores marcades per la lluita, el dolor i les mil dificultats de cada dia, al mateix temps que demanaven l'ajut diví per anar avançant pels camins de la vida amb renovada joia i vitalitat. Per molts anys! L'esmentada cerimònia fou oficiada per Mn. Josep M. Tor, capellà de l'Hospital de Santa Caterina de Girona, bon amic de la família. Tingué lloc a 2/4 d'1 de la tarda del diumenge 12 d'octubre, festa del Pilar.

El diumenge 9 de novembre, també a 2/4 d'1 de la tarda, celebrarem el bateig d'en Nil Romagós i Llagostera i al cap de vuit dies, a 2/4 de 6 de la tarda, el de la Marina Grèbol i Romagós. Enhorabona als dos nous cristianets, als seus pares i padrins i a tota la família en general.

Ultra aquestes activitats, ben entranables, cal també destacar un parell de fets relacionats amb l'ermita i la seva adequació a la finalitat que li és pròpia com a lloc de culte religiós. El primer es refereix a la col·locació, en lloc visible a la part dreta del

Sagrari de Sant Roc (Foto: Josep Casas i Figueras).

presbiteri, d'una bonica imatge de la Mare de Déu, en el misteri de la seva Immaculada Concepció. Es tracta de la reproducció policromada d'una Puríssima d'en Murillo. La presència d'aquesta imatge, valorada molt positivament pels fidels que l'han vista, dona un to de tendresa i escalf a tot el recinte, com només les mares saben i poden donar. L'altre fet és la instal·lació d'un sagrari ubicat dins la petita cavitat que restava buida en el mur dret, prop de l'altar i a l'alçada adequada. Es tracta d'una autèntica obra d'artesanía realitzada per Josep Casas i Figueras, fuster de Salt, bon amic nostre i devot de Sant Roc. És una meravella. En el certificat de qualitat que acompanya el sagrari, s'hi llegeix: "*Certifico que és una peça única, feta artesanament amb les següents fustes noves, procedents de tot el món: cirerer, bambú, alerce xilè, llimoncillo, pi oreón, noguera, bedoll, coral, niangón, pi melis, pi carolina, pi negre, pi roig, sapely, tulipier, olivera, wenge, cedre, cola APR i vernís. Taracea és l'art d'encastar o*

incrustar fustes amb els seus colors naturals. Convé distingir la marqueteria de l'encastat o taracea, ja que aquesta es fa amb xapes sobre una superfície plana. Per tant, el treball de la taracea amb fustes exòtiques amb els seus colors naturals, incrustades a cinc mil·límetres de profunditat, és un procés molt laboriós i els resultats són sorprenents". Signat, Josep Casas. Rubricat. Setembre de 2003.

Cal remarcar que tant aquesta valuosa peça, el sagrari, com la peanya que aguanta l'esmentada imatge de la Puríssima, són un obsequi que el Sr. Casas fa a l'ermita de Sant Roc. Mol·tíssimes gràcies.

Festa del patró, Sant Menna

El diumenge 9 de novembre celebrarem la festa del nostre patró. De fet, com tothom sap, el dia de Sant Menna s'escau l'11 de novembre, però per raons òbvies traslladem la celebració al diumenge ante-

A l'ombra del campanar

rior o posterior, segons les circumstàncies. Enguany, tenint en compte que el diumenge posterior, és a dir, el dia 16, coincidia amb les eleccions autonòmiques, escollírem l'esmentat dia 9. A 2/4 de 12 del matí, ofici amb l'església plena de fidels. La cobla Foment de la Sardana solemnitzà la celebració litúrgica. La ballada de sardanes programada per després de la missa i que s'havia de realitzar al Padró, fou traslladada al pavelló municipal d'esports donat que el temps no era massa segur i uns nuvolots treien el nas pel cim dels nostres caps. De fet no va ploure, però val més prevenir: per això, els organitzadors dels actes, amb molt bon criteri, decidiren el canvi indicat.

Quadre del baptisme de Jesús

Precisament abans de començar l'ofici, l'artista local Pere Romagós (nom artístic "Issac d'Aiguaviva") ens sorprengué tot fent donació a l'església d'un bonic oli, obra seva, que representa el baptisme de Jesús. Es tracta d'una peça magnífica que plasma sobre la tela, amb colors vius i escaients, les dues figures estilitzades i un tant difuminades però perfectament identificables, com només l'Isaac d'Aiguaviva podia fer-ho, del Salvador i el Baptista en el moment en què aquest deixa caure suaument sobre el cap de Jesús l'aigua d'aquell baptisme que, com recorda la litúrgia, era només un anunci profètic de l'autèntic baptisme,

El baptisme de Jesús, quadre d'Isaac d'Aiguaviva.

el sagrament instituït per Crist, que ens fa fills de Déu a través d'una participació, misteriosa, però real, de la seva naturalesa divina. El quadre, ubicat ja a la zona del baptisteri, dona un relleu especial al conjunt format per la pica de batejar, el ciri pasqual i els sants olis. Agraïm sincerament a l'artista la seva generositat.

Millores a la parròquia

No es tracten pròpiament d'obres, ni majors ni menors, sinó d'arranjaments destinats

a millorar el funcionament de les instal·lacions parroquials. En aquest sentit hem procedit a adequar una estança que servia de magatzem per convertir-la en aula de catequesi: anivellament del terra, una capa de pintura i uns fluorescents sobre les taules de treball. També s'està procedint a canviar una finestra que dóna al cor de l'església, ja que l'actual, molt antiga i atrotinada, s'anava desllorigant a poc a poc deixant entrar, a l'hivern, una rispa d'aire fred molt molest. A més, tenim en perspectiva la millora de la il·luminació de la zona del presbiteri que queda molt fosca i tristoia. No ens descuïdem de la renovació de tot el

teulat de l'edifici, però això ja són paraules majors i esperem dintre de poc començar a posar fil a l'agulla.

Avís important

Recentment la nostra parròquia, que fins ara formava part de l'Arxiprestat anomenat "Ter-Llèmena", ha estat incorporada a l'Arxiprestat "Girona-Salt". Un Arxiprestat és l'agrupament de diverses parròquies veïnes "per tal d'afavorir la cura pastoral a través d'una acció comuna", com diu el Codi de Dret canònic (c. 374,2). Això, òbviament, ens demana introduir algun petit canvi en la vida parroquial a fi d'adequar-nos a les normes ja vigents en les parròquies a les quals ens hem incorporat. No es tracta de capgirar grans coses sinó, com dic, d'aconseguir una unitat d'acció pastoral a fi d'evitar diferències innecessàries. Ja anirem informant gradualment d'aquests canvis. De moment en comuniquem un que entrarà en vigor a partir del proper mes de gener, si a Déu plau. Es refe-

reix al tema dels enterraments i en concret a l'acompanyament que fins ara el mossèn feia, acabat el funeral a l'església, del difunt fins al cementiri. Com sia que a cap parròquia de Girona ni Salt es du a terme aital acompanyament (ni a moltes altres), quedarà suprimit aquest costum nostre de manera que la cerimònia exequial acabarà dins del temple, amb el comiat que ja preveu el ritual propi, i la família, acompanyant el seu difunt, podrà traslladar-se amb cotxe fins al cementiri, per procedir a l'enterrament. Aquesta nova manera de fer, ultra evitar diferències amb les altres parròquies veïnes, ens estalviarà també una sèrie de dificultats que ens causava l'anada a peu fins al cementiri: lentitud, fred a l'hivern i calor a l'estiu, pas de camions amunt i avall, cansament de persones de certa edat... Segurament que, d'entrada, aquesta nova manera d'actuar causarà certa estranyesa, com va passar en les parròquies que ja ho fan; però dintre de poc la gent ho agrairà, com també va passar en aquestes parròquies.

Tot preparant...

S'acosta Nadal i amb això ja estaria tot dit; però serà bo recordar que els responsables del Pessebre Vivent estan preparant activament les representacions d'enguany que, sens dubte, faran, com sempre, i més i tot, les delícies dels espectadors i donaran un to més tendre i profund a les tradicionals festes.

Precisament en un document recent amb el títol de "*Directori sobre la pietat popular i litúrgia: Principis i orientacions*", la Sagrada Congregació per al Culte Diví valora positivament les representacions de pessebres vivents i anima a realitzar-ne, recomanant que, si és possible, al final de les representacions alguns dels actors assisteixin, amb la indumentària pròpia, a la Missa del Gall i fins i tot en acabar la celebració col·loquin la imatge del Diví Infantó al lloc preparat a fi que durant aquests dies els fidels que ho desitgin puguin besar-la devotament.

Automòbil i ciutat (II)

ANDRÉS L. PÉREZ VELASCO

Sabem que el cotxe constitueix el somni per a la majoria de mortals que han traslladat a la seva possessió una part dels seus anhels, desitjos i frustracions. L'automòbil simbolitza el triomf de la individualitat, la monotonia, l'estatus, la projecció social. Amb ell trenquem la barrera de la distància i de les limitacions físiques. L'acte de desplaçar-se ja no depèn de les nostres capacitats, sinó que aquestes són solucionades pel triomf de la màquina. Un com més, la tècnica fa invencible a l'ésser humà.

Fins aquí pot arribar el missatge d'autocomplacença. Quina és en canvi la realitat?

El cotxe és el primer factor d'ocupació i degradació de la ciutat, que s'ha tornat inhòspita, agressiva, inhumana i monòtona, de tal manera que avui se somia amb buscar fora el que s'ha perdut a dintre: la tranquil·litat, atès que, per facilitar el seu moviment, s'han anat enderrocant tots els obstacles que els limitaven. L'espai urbà -els carrers, les voreres, les places...- es dissenya per facilitar la seva circulació ocupant la major part de l'espai, que en una ciutat mitjana pot assolir fins un 50% del seu sòl. Els milers de cotxes que actualment circulen pels carrers de les nostres ciutats -que són més cada dia- acabaran col·lapsant el poc espai disponible.

Cada cop és més notòria la dificultat que suposa moure's en automòbil per les actuals vies urbanes, motiu pel qual es veu obligat a buscar nous espais. Voreres, encreuaments de carrers, passos de zebra, carrers de vianants... acaben convertint-se en nous espais de conquesta, amb el que s'intensifica l'efecte muralla sobre el vianant, al quedar aquest tancat en aquestes noves reserves de marginació que són conegudes com a voreres. Com a conseqüència de l'abusiva presència del cotxe, el vianant, desproveït de drets i legitimitat, és el nou pària de l'urbs motoritzada. L'abusiva presència de l'automòbil ha fet que el quotidià acte de desplaçar-se a peu o amb bicicleta sigui per al vianant una aventura pròpia d'Indiana Jones.

Per tot això, sorgeix la necessitat de passar de la ciutat del cotxe a la ciutat del vianant, amb tot el canvi cultural que suposa aconseguir tornar a la ciutat l'essència que li manca: la de ser un espai de trobada i comunicació.

Dol a les lletres catalanes

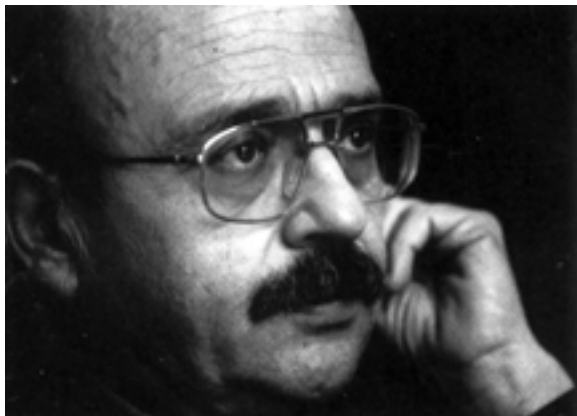
J. MANEL PALLÀS I JULIÀ - REGIDOR DE CULTURA

Durant el passats mesos d'octubre i novembre ens van deixar tres dels literats més llegits de casa nostra: Manuel Vázquez Montalbán, Joan Perucho i Gutiérrez i Miquel Martí i Pol.

Manuel Vázquez Montalbán

Manuel Vázquez Montalbán va néixer al Raval de Barcelona el 14 de juliol de 1939. El seu cor va deixar de bategar el divendres 17 d'octubre a l'aeroport de Bangkok. L'escriptor venia de Sidney, de la seva gira de conferències per universitats d'Austràlia i Nova Zelanda.

Era llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona, on es va iniciar en la lluita antifranquista des de les files del Front d'Alliberament Popular. Quan estava al cinquè curs de la carrera, va ser condemnat a tres anys en un consell de guerra.

Joan Perucho i Gutiérrez

L'escriptor, poeta i assagista Joan Perucho va morir a Barcelona, a l'edat de 82 anys, el passat 28 d'octubre, i fou incinerat el dijous 30. Va deixar instruccions de què no es digués res de la seva mort fins després de l'enterrament.

Nascut al barri de Gràcia de Barcelona l'any 1920, es llicencià en Dret i durant 40 anys exercí de jutge en diverses localitats catalanes, com ara Banyoles. Va deixar-ho per poder dedicar-se a escriure.

Va col·laborar en diferents mitjans informatius. Crític d'art al setmanari "Destino" i articulista habitual de "La Vanguardia", on hi publica el seu últim escrit el 7 de juliol d'aquest any, acomiadant-se dels seus lectors. L'any 1947, va publicar en català el seu primer llibre de poemes "Sota la sang".

Serà recordat sobretot per les seves novel·les "Llibre de cavalleries" (1957) i "Les històries naturals" (1960). Juntament amb Néstor Lujan va escriure "El libro de la cocina española" (1970), amb pròleg de Manuel Vázquez Montalbán.

Era membre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona des de 1976.

L'any 2002 el Ministeri de Cultura li va concedir el Premi estatal de les Lletres Espanyoles i el 1984 la Generalitat el Premi Nacional de Literatura. No va obtenir el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. El 1996 va ser guardonat amb el Rosalía de Castro (1996) pel conjunt de la seva obra i el 2002 la Medalla d'Or al Mèrit Cultural i Científic de l'Ajuntament de Barcelona. Va rebre diferents premis literaris, com el Ciutat de Barcelona (1953) i el Ramon Llull (1981), entre altres.

Les obres de Joan Perucho s'han traduït a moltes llengües com l'alemany, l'anglès, el castellà, l'eslovac, el francès, l'italià, el japonès, el neerlandès i el portuguès.

Miquel Martí i Pol

El poeta Miquel Martí i Pol va néixer a Roda de Ter el 19 de març del 1929 i va morir el 18 de novembre d'enguany a l'Hospital de la Santa Creu de Vic, on hi estava ingressat des del passat setembre, a causa d'una complicació afegida a l'evolució de l'esclerosi múltiple que patia. L'onada de calor d'aquest estiu va complicar molt el seu fràgil estat de salut.

Martí i Pol era un dels poetes més estimats i llegits del país. La seva obra ha estat traduïda a diverses llengües.

Havia militat al PSUC i a l'Assemblea de Catalunya i va formar part del nucli pioner de la Nova Cançó, formant part del col·lectiu Setze Judges. Com a cantautor va actuar en diverses poblacions i en el seu repertori interpretava textos propis i d'altres poetes com Salvador Espriu i Pere Quart.

El 1970, els metges li van diagnosticar l'esclerosi múltiple i dos anys més tard va haver d'abandonar la seva feina d'escriptor.

Amb el llibre de poemes "*Paraules al vent*", li van concedir el premi Óssa Menor de poesia el desembre de 1953. Va ésser editat l'any 1954. "*Estimada Marta*" (1978) és el volum més venut de la seva extensa producció literària, va superar àmpliament la xifra dels 50.000 exemplars, i amb el qual va vèncer psicològicament l'esclerosi múltiple. El 1991 va rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes i també el Premi Internacional Nosside de poesia.

Molts cantants, entre ells Maria del Mar Bonet, Lluís Llach, Rafael Subirachs, Ramon Muntaner, han editat discos amb composicions sobre textos de Martí i Pol. Lluís Llach ha estat qui més ha potenciat i posat música als versos del poeta. La seva relació es remunta a l'any 1982 amb el poema musicat *Ara mateix*. La bona amistat dels dos artistes es va establir en el recull poètic "*Suite de Parlavà*" i en el disc "*Un pont de mar blava*".

MIQUEL MARTÍ POL

Enyor

Els crits de la xicalla em destorben.
Però seria injust culpar-los a ells
d'aquesta lassitud melangiosa
que d'uns dies ençà s'ha apoderat de mi.
Tampoc el vent, que bufa amb desmesura,
no n'és culpable,
ni l'excés de claror que m'obliga a servir
les parpelles mig closes.
Certament seria còmode i fàcil
--i ahora injust-- atribuir el que em passa
a qualsevol d'aquestes causes;
sé de molta gent que ho fa.
Però jo no vull caure en el parany
d'instal·lar-me en l'enyor com en una casa buida
dins la qual només se sent el ressò
dels propis passos.

Torna Nadal

L'arbre desvetlla sons i el vent escriu
ratlles de llum damunt la pell de l'aigua.
Tot és misteri i claredat extrema.
Torna Nadal i torna la pregunta.
¿Proclamarem la pau amb les paraules
mentre amb el gest afavorim la guerra?

Aliments funcionals

CARMEN JIMÉNEZ, MIGUEL QUESADA, RAFA RAMOS - CONSULTORI MÈDIC

En els últims anys ha augmentat considerablement l'interès dels responsables de la salut pública i dels consumidors per conèixer la relació entre la dieta i la salut. S'ha demostrat que molts aliments tradicionals com les fruites, les verdures, el peix i la llet contenen components que resulten beneficiosos per al nostre organisme.

Els experts recomanen seguir una **dieta sana, variada i equilibrada** com la millor manera de prevenir diverses malalties assegurant una bona salut. Tanmateix, els nous estils de vida han provocat que s'abandonin determinats hàbits d'alimentació saludables que durant anys han format part de la nostra història i tradició. En la societat actual, els desequilibris i desajustaments alimentaris estan relacionats amb l'aparició d'un gran nombre de malalties. La falta de temps per cuinar, el ritme de vida actual i l'enorme oferta d'aliments que fa difícil la presa de decisions adequades, condueix a què moltes persones no segueixin una alimentació equilibrada i, per tant, no ingereixen tots els nutrients que necessiten o les quantitats adequades. Com a conseqüència d'aquesta situació, sorgeixen els aliments "funcionals" que poden compensar els desequilibris alimentaris i garanteixen les ingestes de nutrients recomanades pels especialistes en nutrició. Però, què són en realitat els aliments funcionals?, quins són?, quins avantatges aporten?, són millors que els altres?...

Què són els aliments funcionals?

Es consideren aliments funcionals aquells que, amb independència d'aportar nutrients, han demostrat científicament que afecten beneficiosament a una o diverses funcions de l'organisme, de manera que proporcionen un millor estat de salut i benestar.

Aquests aliments, a més, exerceixen un paper preventiu, ja que redueixen els factors de risc que provoquen l'aparició de malalties.

Entre els aliments funcionals més importants es troben els aliments enriquits. Els aliments funcionals s'han de consumir dins d'una dieta sana i equilibrada i en les mateixes quantitats en les que habitualment es consumeixen la resta d'aliments.

Quins són?

LLETS ENRIQUIDES

- Amb àcids grassos omega-3

Contribueixen a reduir el risc de malaltia cardiovascular, el risc de certs tipus de càncer i milloren el desenvolupament del teixit nerviós i les funcions visuals. Poden reduir els processos inflamatoris.

- Amb àcid oleic

Ajuden a reduir la concentració de colesterol en sang i el risc de malaltia cardiovascular.

- Amb àcid fòlic

Poden disminuir malformacions en el tub neural, i ajuden a reduir el risc de malaltia cardiovascular.

- Amb calci

Ajuden al desenvolupament dels ossos i dents. Interven en la transmissió nerviosa i els moviments musculars. Poden prevenir la osteoporosi.

- Amb vitamines A i D

Afavoreixen la funció visual i l'absorció del calci, respectivament.

- Amb fòsfor i zinc

Ajuden al desenvolupament dels ossos i milloren el sistema immunològic.

IOGURTS ENRIQUITS

- Amb calci

Ajuden al desenvolupament dels ossos i dents.

Intervenen en la transmissió nerviosa i els moviments musculars. Poden prevenir la osteoporosi.

- Amb vitamines A i D

Afavoreixen la funció visual i l'absorció del calci, respectivament.

LLETS FERMENTADES

- Amb àcids grassos omega-3 i àcid oleic

Contribueixen a reduir el risc de malaltia cardiovascular, el risc de certs tipus de càncer i milloren el desenvolupament del teixit nerviós i les funcions visuals. Poden reduir els processos inflamatoris.

- Amb bacteris probiòtics específics

Afavoreixen el funcionament del sistema gastrointestinal i redueixen la incidència i la durada de les diarrees. Milloren la qualitat de la microflora intestinal.

- Amb vitamines i minerals

Vitamines A i D: Afavoreixen la funció visual i l'absorció del calci, respectivament.

Calci: Ajuda al desenvolupament dels ossos i dents. Intervenen en la transmissió nerviosa i els moviments musculars. Poden prevenir la osteoporosi.

Ferro: Afavoreixen el transport d'oxigen a la sang. Poden prevenir l'aparició d'anèmies.

CEREALS FORTIFICATS

- Amb fibra i minerals

Fibra: Ajuden a reduir el risc de càncer de colon i de mama. Milloren la qualitat de la microfibril·la intestinal.

Ferro: Faciliten el transport d'oxigen a la sang. Poden prevenir l'aparició d'anèmies.

OUS ENRIQUITTS

- Amb àcids omega-3

Poden reduir el risc de malaltia cardiovascular.

MARGARINES ENRIQUIDES

- Amb fitosterols

Ajuden a disminuir la concentració de colesterol en sang i el risc de malaltia cardiovascular.

SAL IODADA

- Amb iode

El iode afavoreix la fabricació d'hormones tiroidees imprescindibles per a un desenvolupament psíquic i físic normal i per evitar disfuncions tiroidees.

Per què i com sorgeixen els aliments funcionals?

En les últimes dècades, els nostres hàbits dietètics han variat. Ja no es tracta únicament de què reduïm els aliments l'excés dels quals pot ser perjudicial per a la nostra salut, sinó de buscar aquells que tinguin beneficis saludables i ens ajudin a endarrerir l'aparició d'algunes malalties.

Mentre els consumidors europeus comencen a familiaritzar-se amb els aliments funcionals, els ciutadans japonesos porten dècades consumint aquests productes que gaudeixen de gran popularitat. A mitjans de la dècada dels 80, l'increment de l'esperança de vida de la població japonesa i el consegüent augment de la despesa sanitària, provocaren que el govern nipó es plantegés la necessitat de desenvolupar productes alimentaris que milloressin la salut dels seus ciutadans per garantir un major benestar i qualitat de vida.

En altres països, com Canadà i Estats Units, el consum d'aliments funcionals està molt estès i aproximadament un 40% de la població ja els ha incorporat a la seva dieta diària.

Sorgeixen de la necessitat de compensar una alimentació desequilibrada, molt rica en greixos saturats i pobre en determinats greixos insaturats, minerals, vitamines i fibra.

A Espanya, es comercialitzen actualment al voltant de 200 tipus d'aliments funcionals, com per exemple: suc als quals s'han afegit vitamines, minerals, fibra, etc.; cereals amb fibra i minerals; o llets enriquides amb calci, àcids grassos omega-3, àcid oleic o vitamines.

Qui ha de consumir-los i qui pot consumir-los?

Els aliments funcionals poden formar part de la dieta de qualsevol persona. Però, a més, estan especialment indicats en aquells grups de població amb necessitats nutricionals especials (embarassades i nens), estats carencials, intolerància a determinats aliments, col·lectius amb riscos de determinades malalties (cardiovasculars, gastrointestinals, osteoporosis, diabetis, etc.) i persones grans.

Com estan regulats?

Les condicions d'higiene i seguretat dels aliments funcionals estan regulades com les de qualsevol altre aliment. En el cas de nous aliments i nous ingredients alimentaris estan regulats sota

normativa específica.

A més, la legislació espanyola, igual que la de la Unió Europea, estableix que quan es realitzin afirmacions relatives a què un producte està enriquit amb algun nutrient determinat, l'envàs ha de contenir obligatòriament l'etiquetat nutricional, indicant l'aportació real del producte en aquest component.

Respecte a l'etiquetat, la presentació i la publicitat, la Unió Europea, a través d'un organisme denominat FUFOS, regularà les al·legacions sanitàries; és a dir, a informació dirigida al consumidor sobre els efectes favorables que aquest tipus d'aliments exerceixen per a la nutrició i per a la prevenció de malalties. La Unió Europea exigirà que les al·legacions sanitàries de tots els aliments funcionals estiguin científicament provades.

Des de fa anys, la comunitat científica internacional coincideix en destacar els beneficis per a la salut derivats del consum d'aliments amb un alt contingut en àcids grassos omega-3.

Diversos estudis demostren que els àcids grassos poli-insaturats omega-3 que es troben principalment en el peix blau i en alguns aliments enriquits, són essencials per prevenir malalties cardiovasculars, diversos tipus de càncer, malalties inflamatòries, pulmonars i de la pell.

A més, són imprescindibles durant l'embaràs i la lactància, per a un correcte desenvolupament de la funció nerviosa i en general, de moltes altres funcions orgàniques.

El nou Consell de Redacció, amb la finalitat de què més vilablaretens participin en la redacció de “La Torratxa”, ha creat aquesta secció, per explicar les experiències d’alguns viatges interessants.

Per col·laborar en aquesta nova secció, únicament cal fer arribar a l’Ajuntament el relat del viatge amb alguna fotografia. També es pot enviar a l’adreça de correu electrònic, e-mail, vilablareix@ddgi.com indicant que és per a la revista “La Torratxa”.

Praga (Praha)

NÚRIA MASIPI PERPIÑÀ

Praga és la capital de la República Txeca i capital de Bohèmia Central. Molts que l’han visitada diuen que és la ciutat més bonica d’Europa.

Els barris més antics de Praga es troben a ambdues ribes del riu Vltava (Moldova). A la seva esquerra s’hi troba el barri de Malá Strana (Ciutat Menor o lloc petit), on hi ha el majestuós Castell de Praga, i a la dreta la Staré Mesto (Ciutat Vella) i la Nové Mesto (Ciutat Nova).

A la Ciutat Vella cal visitar la plaça del mateix nom, on hi ha l’Ajuntament, que en una de les seves torres té el famós **rellotge astronòmic**.

Aquest rellotge data de principis del segle XV i és el més antic del món. Durant la segona Guerra Mundial, un incendi provocat per un bombardeig va estar a punt de destrossar-lo, però un mestre en l’ofici, Josef Valásek, va rescatar d’entre la runa i les cendres les peces del rellotge retorçades i foses i, després d’arranjar-les, va aconseguir posar-lo de nou en funcionament.

El rellotge té tres parts fonamentals: els apòstols, que desfilen a les hores en punt, l’esfera astronòmica i el calendari. La desfilada dels apòstols, que sol ser admirada per la gran quantitat de públic que s’aplega davant del rellotge, l’inicia a cada hora un esquelet, símbol de la mort, que amb una mà estira una corda fent tocar una campaneta i al mateix temps gira un rellotge de sorra. Paral·lelament s’obren unes finestres, escortades per un àngel, i comença la desfilada de les escultures de fusta dels 12 apòstols. Acabada la desfilada, un gall daurat que hi ha damunt de l’àngel canta el kikirikí.

Al mateix temps, les escultures que hi ha a ambdós costats de l’esfera astronòmica -un home mirant-se en un mirall, un ancià amb un sac de monedes i un turc amb una mandolina- mouen el cap, les mans i uns bastons. El primer simbolitza la vanitat, el segon l’avarícia i el tercer les invasions de l’Europa Central per part dels turcs.

A la plaça de la Ciutat Vella s’hi troba l’església de Nostra Senyora de Tyn. La basílica original data del segle X, però no va ser fins al segle XIV que

va prendre l’aspecte actual.

Tot passejant pels carrers estrets, passarem pel carrer Karlova, amb moltes botigues que venen souvenirs i objectes de cristall de Bohèmia, i arribarem al **Pont de Carles**, un dels llocs més bonics de la capital txeca.

El Pont de Carles és el més antic de Praga. Des del segle X i fins al segle XIX, era la única via de comunicació entre la Ciutat Vella i la Ciutat Menor. El primer pont era de fusta i va ser destruït per una riuada. En el segle XII, es va fer de pedra i portava el nom de la reina Judita. El Pont de Judita el va enderrocar una altra riuada el 1342. El nou i tercer pont el va començar a construir el rei txec i emperador romà-germànic Carles IV l’any 1357. A partir de l’any 1870 es denomina Pont de Carles.

El Pont de Carles té 516 metres de llarg i 10 d'ample i descansa damunt de 16 pilars. La dècada dels anys setanta del segle passat, el transport va ser desviat del pont i el monument fou declarat zona de vianants. El pont està protegit per torres a ambdues bandes, dues al costat de la Ciutat Menor i una a la riba de la Ciutat Vella.

Molt típic del Pont de Carles són les 30 estàtues i grups escultòric ubicats a les seves baranes. Algunes de les escultures que el decoren són la de Sant Tomàs d'Aquino, la de Sant Ignasi de Loiola, la de Sant Francesc Xavier, la de Sant Wenceslau, la del calvari -en el segle XIV, en el seu lloc hi havia una creu d'or, que l'any 1696 fou decorada amb una inscripció en hebreu que va haver de pagar com a multa un jueu que, passejant pel pont, se'n va riure de la creu-. Són moltes les llegendes vinculades amb el famós pont.

Des del pont hi ha una fantàstica vista del Castell de Praga i és el lloc on pots comprar souvenirs, escoltar diferents grups musicals o admirar la tasca de diversos pintors i retratistes. El pont també s'ha de visitar de nit.

Passat el pont, ens trobem a la Ciutat Menor, a la riba esquerra del riu Vltava. Podem anar fins a l'església de Nostra Senyora de la Victòria, a visitar el **Nen Jesús de Praga**.

Aquesta petita estàtua miraculosa procedeix d'Espanya. La va portar a Praga na Maria Manrique de Lara al casar-se el 1556 amb el txec Vratislav de Pernstejn. La va regalar a la seva filla Polyxena i quan aquesta va enviduar, en va fer donació al monestir de les carmelites adjunt a l'església de Maria Victòria. En el guarda-roba del Nen hi ha cinquanta vestits diferents. El primer diumenge de Pasqua l'hi posen el vestit més bonic, amb un mantell de pell d'armer.

Sortint de l'església i pujant pels seus carrers podem arribar a l'impressionant **Castell de Praga**, que es va començar a construir el segle IX, quan era una fortificació de fusta protegida per una estacada i, alhora, el centre cultural i polític del país. El segle X comencen a aixecar en el castell els primers edificis de pedra, que eren religiosos, i és a principis del segle XI quan l'art romànic sobresurt en el castell, que ja és emmurallat i fortificat, amb un nou palau reial, aquesta vegada tot de pedra.

Però va ser l'estil gòtic el que va marcar el caràcter i bellesa d'aquest castell. Carles IV va fer aixecar un nou palau reial damunt del romànic i també es va començar a construir la fantàstica catedral de Sant Vito, també damunt de l'anterior basílica

romànica.

Actualment el castell de Praga, on també s'hi poden admirar altres estils constructius, com el renaixentista, el barroc, el rococó i el neoclàssic, és administrat per l'oficina del president de la república, ja que li serveix de seu.

Tornem a la Ciutat Vella per visitar el barri jueu anomenat de **Josefov**. En aquest barri s'hi conserven sis de les set sinagogues que existien, l'antic ajuntament jueu, la Germandat funerària jueva i el famós cementiri jueu antic. La fascinant història de la zona es conserva en les sinagogues que envolten l'antic cementiri jueu.

Al costat de la sinagoga Vella-Nova, la més antiga de les que s'han conservat a Europa amb dues naus d'estil gòtic, hi podem visitar el vell cementiri jueu, que és el més gran d'Europa i l'únic que queda. En un espai limitat s'hi troben a l'actualitat 12.000 tombes en diverses capes d'enterraments superposades. La més antiga data de 1439 i no s'hi van fer més enterraments des de 1787.

Entre les sis sinagogues conservades tenim la de Masiel, originalment d'estil renaixentista però després reconstruïda en estil pseudo-gòtic. A prop, hi trobem l'ajuntament jueu del segle XVI, però reconstruït en estil rococó el segle XVIII.

A prop de la sinagoga Vella-Nova, hi ha la de Pinkas, construcció d'estil gòtic i renaixentista. Fou fundada a mitjans del segle XV, com oratori familiar. Actualment les seves parets ens mostren el nom de les quasi 80.000 víctimes del nazisme en el protectorat de Bohèmia i Moràvia i els diferents camps de concentració i d'extermini.

Molt a prop hi ha la sinagoga de Klaus i la sinagoga Espanyola. El nom d'Espanyola li ve de principis del segle XVI, quan a Praga hi va arribar una comunitat de sefardites que havia fugit de la inquisició espanyola. Ha sigut cremada i reconstruïda diverses vegades.

A part de visitar aquests i d'altres llocs i passejar pels carrers de Praga, és recomanable pujar en algun dels vaixells del riu Vltava, i en un dels carruatges que hi ha a la ciutat, anar a veure una funció de teatre negre, comprar algun objecte de cristall de Bohèmia i, per què no, asseure's en alguna de les terrasses a prendre una cervesa txeca.

Praga, val la pena visitar-la!

La Vall de Boí

Aquesta és una sortida per fer quan arribi el bon temps. Des de les comarques gironines no és una excursió d'un sol dia ni gairebé de dos. Podríem dir que el mínim són tres si volem veure el més important. La Vall de Boí va ser declarada fa poc temps Patrimoni de la Humanitat. I la veritat que mereix de debò aquest títol.

Ens trobem en ple Pirineu. La natura ha estat generosa en aquest indret i a tot arreu fruïm d'una perfecta harmonia entre el verd de la vegetació alpina i l'abundància de l'aigua. I per si amb la naturalesa no en tinguéssim prou l'home hi ha escampat tot un conjunt d'esglésies romàniques que perfeccionen el medi natural si és que aquest pot ser perfeccionat.

Des de les comarques gironines podem arribar-hi per diferents camins. És qüestió d'agafar un mapa i marcar-nos com a objectiu arribar a Pont de Suert. Des d'aquesta població continuem camí en direcció cap a la Vall d'Aran, però a ben pocs quilòmetres ja entrem a la Vall, que ara forma una unitat municipal que té com a capital Barruera.

Tots els pobles que formen la Vall són més aviat petits i alguns, molt petits. Aquesta és, almenys per a mi, la grandesa d'aquest indret. Hi ha una bona munió de petits hostals o hotelets, que encara fan més agradable l'estada, ja que el tracte és molt familiar i els preus assequibles, i el servei i les instal·lacions, immillorables. La darrera vegada que hi he estat vàrem passar quatre dies memorables en un hostel d'un poblet de quatre cases contades que es diu Còll. És meravellós aixecar-te al matí i fer una caminada per l'entorn abans d'anar a esmorzar, quan el sol desperta tota la vall i arbres i vegetació saluden el nou dia.

No cal pas ser un entès per valorar la riquesa del romànic de la Vall. Cada poble té la seva esglésiola romànica, amb els seus campanars característics, tots més o menys iguals però diferents. Una de les coses que em van cridar l'atenció és que totes les esglésies que tenen un cert valor estan obertes, amb una persona que en té cura. Per un preu molt mòdic podem entrar i visitar-les sense presses. I una altra cosa, estan molt ben restaurades totes. Algunes havien arribat a un important estat de deteriorament. Ara mereixen ser visitades. A cada lloc et donen un fulletó on hi podem llegir les dades més importants de la història i dels valors del temple.

Les esglésies més conegudes, que no vol pas dir que les altres no tinguin el mateix o semblant valor, són les del poble de Taüll, Sant Climent

Església de Sant Climent de Taüll, única, impressionant.

i Santa Maria. Les pintures de Sant Climent de Taüll han donat la volta al món. Gràcies al Centre Excursionista de Catalunya, ja a l'any 1922 es va fer una primera restauració de l'església de Sant Climent de Taüll i les pintures originals van ser trasllades al Museu d'Art de Catalunya. Parlem d'una època en la qual els excursionistes hi arribaven a peu per camins de carros o corriols. El conjunt de les pintures de Sant Climent és presidit pel Pantocràtor o Crist en majestat, envoltat pels àngels i pels símbols del Tetramorf. Sota, emmarcats per arcades i separats per columnes pintades, hi ha la Verge, un apòstol (probablement Sant Tomàs), Sant Bartomeu, Sant Joan evangelista, Sant Jaume i una figura molt malmesa. Tots els especialistes coincideixen a dir que es tracta dels millors exemplars de la pintura romànica. Encara que les pintures originals, com hem dit, es troben en el Museu d'Art de Catalunya, en el lloc on es trobaven hi ha unes còpies que qui no ho sàpiga es pensarà que són les originals.

Es pot pujar al campanar de Sant Climent i ho aconsello. A part de la seva estructura podem anar admirant, a mesura que pugem, la bellesa del paisatge pirinenc.

No massa lluny de Sant Climent hi ha l'església de Santa Maria de Taüll, que fa d'església parroquial. La veritat és que són molt semblants, però val la pena visitar-la. Té també unes pintures romàniques molt interessants, les originals de les quals es troben al Museu d'Art de Catalunya, però les còpies són tan perfectes que, com les de Sant Climent, semblen originals.

El turisme ha crescut cada vegada més, amb els avantatges i inconvenients que això comporta, però cal dir que els pobles no han pas perdut els seus orígens agrícoles. Una de les fotos que acompanyen aquest reportatge ens mostra les vaques passejant pels carrers amb l'església de Santa Maria de fons. No es tracta de cap trucatge turístic, la vaig fer jo mateix, i de casualitat.

Visitarem encara dues esglésies romàniques més, de gran bellesa, tot i que n'hi ha d'altres que són prou boniques. Depèn del temps de què disposem podrem fer més o menys. Ben a prop de la carretera que recorre la Vall hi ha el temple parroquial de Santa Eulàlia d'Erill la Vall. L'embigat és de fusta i llosa de pissarra. L'absis central havia estat enderrocat i es va reconstruir fa ben pocs anys.

El campanar d'aquesta església és de torre de planta quadrada i sis pisos d'alçada. La porta d'accés a la façana nord queda protegida per un porxo d'arcades sostingudes per pilars circulars. Hi ha una còpia del grup escultòric del Davallament de la Creu procedent d'aquesta església i datat a finals del segle XII. Els originals es conserven repartits entre el Museu Episcopal de Vic i el Museu Nacional d'Art de Catalunya. També podem admirar una pica baptismal romànica construïda amb obra, única coneguda a Catalunya. Als peus de la nau hi ha un cor elevat, habilitat com a zona d'exposició permanent on s'explica la història de l'edifici.

Des de la mateixa carretera, abans d'arribar a Erill la Vall hi ha el trencall que ens porta al poble de Durro, on hi trobem una altra meravellosa església romànica, amb campanar adossat a la façana nord, molt semblant als de la majoria que hi ha a la Vall. A la façana sud un porxo protegeix la porta d'entrada al temple. Hi ha cinc retaules barrocs dedicats a la Verge, la Mare de Déu del Roser, el Sant Crist, Sant Antoni de Pàdua i Sant Antoni Abad.

Si hi passem un temps podem anar descobrint més temples, no tan importants com aquests, però molt bonics. El que no podem deixar de visitar és l'entorn del balneari de Caldes de Boí, situat al capdamunt de la vall, a la dreta de la Noguera de Tor. Les seves aigües, mineromedicinales, sorgeixen

Les vaques passegen pel poble com els turistes, sempre amb un fons romànic que elles no valoren però nosaltres sí.

de 37 fonts (amb diversa composició: sulfuroses i sòdiques; clorurades, sòdiques i ferruginoses; bicarbonades), entre els 24 i 56 °C i tenen propietats terapèutiques (reumatisme, herpes, malalties de la pell, etc.) Al costat de les antigues termes romanes trobem el santuari de la Mare de Déu de Caldes.

El balneari de Caldes de Boí està obert els mesos d'estiu i té prop de 400 places hoteleres. No cal dir que una estança d'uns dies en aquell indret refà el cos i l'esperit. Però no cal necessàriament instal·lar-se al balneari. Com he dit, en tota la Vall hi ha hotelets molt acollidors.

Per acabar, deixeu-me portar-vos a un lloc exquisit, situat a la capçalera d'una petita vall, Irgo, que s'hi arriba o bé per Pont de Suert o per la carretera de la qual hem anar parlant, a prop de Còll. Hi ha una mena d'hostal, Casa Palomés, on, avisant amb molt de temps, s'hi pot dormir, però sobretot s'hi pot menjar de debò. Hi ha un matrimoni gran que ha aconseguit oferir totes les exquisiteses de la cuina catalana en un restaurant on no hi lloc per a més de 20 persones. No cal demanar res, et porten el que tenen aquell dia, tot de la màxima qualitat, així com també la beguda. És una mica car, certament, però és un d'aquells plaers que podem permetre'ns algun cop a la vida. Això sí, cal reservar lloc amb molta antelació.

Tot el que he explicat només és un petit tast del que podem veure i fruit en un dels indrets més meravellosos de casa nostra. I no cal dir que des de la Vall de Boí podem visitar la Vall d'Aran, que es troba a ben pocs quilòmetres.

Un conte de Nadal

CLAUDI CISNEROS - REVISTA «ESTRIS» 1979 (58)

Havia sortit d'excursió, però no era una excursió com les altres, ja que era pels volts de Nadal.

Tota la muntanya era nevada, no feia pas gaire fred; a prop de la tenda ni havia un foquet encès. Mirava bocabadat la nit, tan plena d'estels, tan neta, que talment semblava que era de dia.

La lluna reflectia la seva llum sobre la neu del paisatge; tot era preciós; però de sobte vaig fixar la meua mirada en una ombra llunyana, i pensava que devia ser un arbre. Però vet aquí la meua sorpresa: no era pas un arbre, era algú que s'apropava. Em donà un xic d'alegria: ja tenia algú amb qui fer petar la xerrada.

- Bona nit!

- Bona nit que Déu ens do!

Ens vam saludar, amb certa alegria.

Però vaig mirar aquell home amb una mica de recança: no duia ni motxilla, ni botes... anava vestit molt senzill, portava un sarró i en el seu rostre un somriure.

Li vaig dir que s'assegués a la vora del foc i li vaig oferir una tassa de cafè. Em va respondre que no hi estaria gaire estona; havia de fer molt de camí, i havia d'anar molt lleuger ja que s'aturava molt poc.

- Potser cerqueu quelcom, que heu d'anar tan de pressa? li vaig preguntar.

- Sí...!! Cerco de fer un xic feliços els altres i portar-los pau.

Els meus ulls s'obriren plens d'admiració, i encara més picat per la curiositat li vaig preguntar:

- Escolteu, si us plau, em podeu fer cinc cèntims d'això que m'heu dit?

- Fa poc era a la ciutat. Cada any per aquestes dates vaig a veure-la. I torno trist com cada any; allà tot resta igual.

- No!!, vaig dir-li, en aquestes dates la ciutat és diferent de la resta de l'any, perquè heu pogut...

Em va interrompre

- Potser tens raó que sigui diferent a la resta de l'any, però sols exteriorment. La ciutat està ben abillada, hi ha llums de colors per tot arreu, els aparadors estan plens de gom a gom. Sí, això és maco, però en el fons tot resta igual. La gent continua passant amb indiferència davant els altres. Hem perdut el sentit del Nadal, -em deia amb tristor-. Hem fet del Nadal una comercialització. Ara fa més de set segles i mig, a un poblet d'Itàlia hi havia un home -Francesc d'Assís- que estimava tothom, no sols les persones, sinó que estimà els animallets, les plantes... Aquest

home volgué reviure un gran esdeveniment: el naixement d'un infant que havia de portar llum i esperança per a molts. Francesc d'Assís, en fer el primer pessebre, no volgué fer-ne una indústria; ell només volia apropar i fer reviure en el cor de l'home l'esperança i la pau que tant desitgem i unir-nos amb aquest gest de germanor. Era un gest d'un home senzill per als homes senzills...

Vaig despertar-me, vaig mirar el meu voltant i només vaig veure que estava dins la tenda; tot havia estat un somni.

Quan es féu de dia, vaig pujar dalt del cim. I mentre fermava el meu pessebre, anava pensant en el meu somni i em deia a mi mateix: «tant de bo que aquest Nadal sigui diferent». ...i no tot ha restat igual.

JOSEP M. DE SAGARRA

La nostra vanitat prou s'afigura que està damunt del bé i del mal, mes no hi val ganivet, ni ànima dura, és més forta la nit de Nadal!

Ai, si no fos aquesta nit, tan clara! Seríem tros de carn i pensament que no coneix d'on ve, ni on va, ni on para; pell d'home arrossegada pel corrent!

Però Nadal ens ha pintat el rostre amb un vermell precís i decidit, i ens dóna un sentiment de llar, de sostre, de terra, de nissaga i d'esperit.

I ens dóna un punt d'humilitat de cendra per estimar un racó dintre l'espai, i desperta en el cor aquell blau tendre que hem volgut escanyar i que no mor mai.

Procurem ser una mica criatures amorosint el baladreig raspós, i diguem: «Glòria a Déu en les altures» amb aquell to que ho deien els pastors.

I si tot l'any la mesquinesa ens fibla, i l'orgull de la nostra soledat, almenys aquesta nit, fem el possible per ser uns homes de bona voluntat.

Activitats de Nadal

Dissabte, 20 de desembre de 2003

A les 9 del vespre, al pavelló poliesportiu

Sopar - Quina

Organitzen: AMPA del CEIP Madrenc i
Associació Esportiva Vilablareix

Dimecres, 24 de desembre de 2003

A les 11 de la nit, a l'església de Sant Menna

Representació del XXIX Pessebre Vivent

A les 12 de la nit

Missa del Gall

En acabar

Ressop per a tothom

Dijous, 25 de desembre de 2003

A les 11 del matí, a l'església de Sant Menna

Missa de Nadal

A les 6 de la tarda, al pavelló poliesportiu

Quina

Organitzen: AMPA del CEIP Madrenc i
Associació Esportiva Vilablareix

Divendres, 26 de desembre de 2003

A les 6 de la tarda, a l'església de Sant Menna

Tradicional Concert de Nadal amb la coral *Saba Nova*

A continuació

Representació del XXIX Pessebre Vivent

Diumenge 28 de desembre de 2003

A les 6 de la tarda, al pavelló poliesportiu

Quina

Organitzen: AMPA del CEIP Madrenc i
Associació Esportiva Vilablareix

Dijous, 1 de gener de 2004

A les 6 de la tarda, al pavelló poliesportiu

Quina

Organitzen: AMPA del CEIP Madrenc i
Associació Esportiva Vilablareix

**Dimarts 30 de desembre de 2003 i
divendres 2 de gener de 2004**

De 2/4 de 7 a 2/4 de 9 del vespre, a Can Gri
(Plaça de l'Ajuntament)

Recollida de cartes a SS.MM. els Reis d'Orient pel Patge Reial

Dilluns, 5 de gener de 2004

Cavalcada de SS.MM. els Reis Mags d'Orient

A les 7 de la tarda

Passejada de la comitiva i carrosses reials pels carrers de la vila

A les 8 de la tarda

Arribada a la plaça de l'Ajuntament.

Durant les festes de Nadal, a partir del 22
de desembre i en dies no festius, es podrà
visitar, de 4 a 7 de la tarda, l'Exposició de
christmas dels alumnes del CEIP Madrenc.

Aplec de Saint Roc

Diumenge, 7 de març de 2004

A 2/4 de 12 del matí

Missa a l'ermita

A les 4 de la tarda

Sardanes amb la cobla *La Bisbal Jove*

**Hi haurà bar, atraccions,
productes artesans, etc.**

S.I.M.S.A.

SERVEIS, INSTAL·LACIONS I MUNTATGES, S.A.

- ABASTAMENT D'AIGUA POTABLE
- ESTACIONS DE BOMBEIG
- ELECTRIFICACIONS EN BAIXA I ALTA TENSIÓ
- ENLLUMENATS PÚBLICS I ORNAMENTALS

Ctra. Sta. Coloma de Farners, km. 3
Telèfon 972 23 99 61
17180 VILABLAREIX - PERELLÓ (Girona)